

دستورالعمل اجرایی دریافت و ارسال برخط درخواست‌های صدور و ابطال واحدهای صندوق‌های سرمایه‌گذاری

این دستورالعمل بر اساس بند ۲ ماده ۷ قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران با هدف تعیین ضوابط ناظر بر سامانه‌های دریافت و ارسال برخط درخواست‌های صدور و ابطال واحدهای صندوق‌های سرمایه‌گذاری تهیه شده و در تاریخ ۱۴۰۰/۰۴/۱۶ به تصویب هیئت مدیره سازمان رسید.

ماده ۱: اصطلاحات و واژه‌هایی که در ماده ۱ قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب آذرماه ۱۳۸۴ مجلس شورای اسلامی و ماده ۱ قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید مصوب آذرماه ۱۳۸۸ تعریف شده‌اند، به همان مفاهیم در این دستورالعمل به کار رفته‌اند. واژه‌های دیگر دارای معانی زیر می‌باشند:

- ۱- **سامانه:** زیرساخت الکترونیکی است که پس از اخذ مجوز "مدیر صندوق" از سازمان، ارسال برخط درخواست‌های سرمایه‌گذاران جهت صدور و ابطال واحدهای صندوق‌های سرمایه‌گذاری از طریق آن امکان‌پذیر است.
- ۲- **مدیر صندوق:** شخصی است که مطابق با آخرین آگهی تغییرات منتشره در روزنامه رسمی سمت مدیریت صندوق سرمایه‌گذاری را بر عهده دارد.
- ۳- **ارائه دهنده سامانه:** شخص حقوقی است که "سامانه" موضوع این دستورالعمل را با رعایت قوانین و مقررات در اختیار دارد.
- ۴- **فهرست شدن:** منظور بارگذاری اطلاعات صندوق سرمایه‌گذاری در "سامانه" و فراهم شدن امکان دریافت و ارسال برخط درخواست‌های صدور و ابطال واحدهای صندوق سرمایه‌گذاری از طریق "سامانه" مذکور است.

ماده ۲: "مدیران صندوق" های سرمایه‌گذاری صرفاً می‌توانند با انعقاد قرارداد با "ارائه دهنده سامانه" نسبت به دریافت برخط درخواست صدور و ابطال واحدهای سرمایه‌گذاری اقدام نمایند.

ماده ۳: "مدیر صندوق" ملزم است کتباً درخواست اخذ تأییدیه خود برای بهره‌برداری از "سامانه" را به همراه مستندات مورد نیاز به سازمان ارائه نماید. در صورت کامل بودن اطلاعات و مستندات فوق، سازمان نظر خود را مبنی بر پذیرش یا رد درخواست ارائه شده، ظرف حداکثر ۲۰ روز کاری از تاریخ تکمیل اطلاعات و مستندات به "مدیر صندوق" اعلام می‌نماید.

ماده ۴: سازمان در صورت احراز قابلیت‌های فنی، امنیتی و عملیاتی نسبت به صدور مجوز بهره‌برداری از "سامانه" اقدام می‌نماید.

تبصره ۱: صدور تأییدیه مندرج در این ماده، رافع مسئولیت "مدیر صندوق" در خصوص نظارت بر تأمین امنیت و قابلیت‌های فنی و عملیاتی "سامانه" و همچنین رعایت مقررات مربوط نیست.

تبصره ۲: "مدیر صندوق" موظف است در قرارداد خود با "ارائه دهنده سامانه"، ترتیبی اتخاذ نماید تا در تمامی زیرساخت‌های مرتبط با "سامانه"، امکانات مناسب از قبیل ایجاد پنل‌های نظارتی، ارسال لاگ‌های سیستمی و امنیتی جهت کنترل و نظارت مستمر بر حفظ شرایط مقرر در این دستورالعمل، پیش‌بینی شده و در اختیار سازمان قرار گیرد.

ماده ۵: "مدیر صندوق" باید در زمان ارائه درخواست موضوع ماده (۳)، برنامه خود جهت مدیریت حوادث پیش‌بینی نشده در ارائه خدمات مندرج در "سامانه"، از جمله قطعی برق، شبکه مخابراتی و اینترنت را ارائه نموده و تدابیر و رویه‌های مشخص برای این منظور را به اطلاع سازمان برساند.

ماده ۶: "مدیر صندوق" مکلف است تمام الزامات فنی، امنیتی و عملیاتی مقرر در قوانین و مقررات از جمله مفاد ابلاغ شده از سوی سازمان را در "سامانه" رعایت و اجرا نماید.

ماده ۷: "مدیر صندوق" باید هرگونه تغییر در "سامانه" را قبل از بهره‌برداری به سازمان اعلام نموده و در چارچوب الزامات ابلاغی سازمان اقدام نماید.

ماده ۸: "مدیر صندوق" پس از اقدامات ذیل می‌تواند نسبت به "فهرست کردن" صندوق سرمایه‌گذاری تحت مدیریت خود در "سامانه" اقدام نماید:

- ۱- دریافت مجوز فعالیت صندوق از سازمان؛
 - ۲- دریافت مجوز بهره‌برداری از "سامانه" از سازمان؛
 - ۳- انعقاد قرارداد با "ارائه دهنده سامانه" درخصوص استفاده از خدمات دریافت و ارسال برخط درخواست صدور و ابطال.
- تبصره ۱:** "مدیر صندوق" ملزم است آدرس اینترنتی تارنمای اختصاصی صندوق فهرست شده را در "سامانه" ارائه نماید.
- تبصره ۲:** بارگذاری و نمایش اطلاعات صندوق‌های سرمایه‌گذاری توسط هر شخص، باید مطابق اطلاعات موجود بر روی تارنمای اختصاصی صندوق‌ها باشد.

ماده ۹: قرارداد بین "مدیر صندوق" و "ارائه دهنده سامانه" و تغییرات آن باید در "سامانه" بارگذاری شده و قابل مشاهده برای عموم باشد. "مدیر صندوق" موظف است در انعقاد قرارداد خود با "ارائه دهنده سامانه"، موارد زیر را نیز رعایت نماید:

- ۱- قرارداد به گونه‌ای تنظیم نشود که "ارائه دهنده سامانه" صندوق را محدود به استفاده از "سامانه" خود نماید؛
- ۲- قرارداد به گونه‌ای تنظیم نشود که منجر به دخالت "ارائه دهنده سامانه" در مدیریت پرتفوی صندوق گردد؛
- ۳- "ارائه دهنده سامانه"، در قرارداد مجاز به دریافت وجه از محل منابع صندوق بابت "فهرست شدن" و انجام عملیات دریافت و ارسال درخواست‌های صدور و ابطال نباشد؛
- ۴- دریافت وجه به عنوان کارمزد ارائه خدمات از سوی "سامانه"، بابت "فهرست شدن" صندوق و انجام عملیات دریافت و ارسال درخواست‌های صدور و ابطال، از محل منابع "مدیر صندوق" یا وجه دریافتی از سرمایه‌گذارانی که از طریق

"سامانه" نسبت به ارسال درخواست صدور یا ابطال اقدام می‌نمایند، امکان‌پذیر است. شرایط و جزئیات این موضوع باید در قرارداد به صورت شفاف بیان شود.

۵- قرارداد به گونه‌ای تنظیم شود که "ارائه دهنده سامانه" نتواند بابت ارائه خدمات، وجهی علاوه بر آنچه که در قرارداد تعیین شده است از سرمایه‌گذاران یا "مدیر صندوق" دریافت نماید.

۶- محرمانگی اطلاعات نزد "سامانه" و عدم افشا و هرگونه استفاده از این اطلاعات در قرارداد تصریح شود.

۷- سایر شروط قراردادی مقتضی در راستای رعایت مفاد این دستورالعمل از جمله ماده ۱۲ آن در قرارداد لحاظ شود.

ماده ۱۰: علاوه بر آنچه مطابق قوانین و مقررات، از جمله مقررات ناظر بر فرآیند صدور و ابطال الزامی است، الزامات زیر نیز باید در "سامانه" اعمال شود:

۱- ارائه خدمات برخط دریافت و ارسال درخواست‌های صدور و ابطال واحدهای سرمایه‌گذاری صندوق‌ها صرفاً با احراز سجامی بودن سرمایه‌گذاران انجام پذیرد و در زمان ورود سرمایه‌گذاران به "سامانه" جهت صدور یا ابطال واحدهای صندوق‌های فهرست شده، سجامی بودن سرمایه‌گذار مجدداً بررسی گردد؛

۲- چنانچه الزاماتی در خصوص حداکثر تعداد صندوق‌های قابل "فهرست شدن"، حداکثر مبلغ صدور یا حداکثر تعداد واحدهای قابل ابطال از طریق "سامانه" برای صندوق‌های تحت مدیریت "مدیر صندوق" یا سرمایه‌گذاران برخی از آن‌ها اعلام شود و یا از طریق مجاری قانونی، توقف تمام یا بخشی از عملیات مرتبط با موضوع این دستورالعمل درخواست شود، اطلاع‌رسانی موارد اعلامی، صورت پذیرفته و اعمال آن انجام پذیرد؛

۳- حداقل ۳۰ روز پیش از پایان قرارداد با "ارائه دهنده سامانه"، مراتب پایان قرارداد فوق و مسیر اعلامی جایگزین باید توسط "مدیر صندوق" در "سامانه" اطلاع‌رسانی شده و پس از اتمام قرارداد، اخذ برخط درخواست‌های صدور و ابطال صندوق از طریق "سامانه" متوقف شود؛

۴- آخرین قیمت صدور، قیمت ابطال، قیمت آماری، قیمت تقریبی صدور، قیمت تقریبی ابطال و تعداد واحدهای سرمایه‌گذاری نزد سرمایه‌گذاران صندوق‌های سرمایه‌گذاری فهرست شده در "سامانه"، منتشر شود؛

۵- اطلاعات مرتبط با درخواست‌های صدور و ابطال سرمایه‌گذاران از نرم افزار صندوق به "سامانه" مزبور یا برعکس به صورت به لحظه تبادل گردد؛

۶- دریافت درخواست‌های صدور به محض تکمیل حداکثر واحدهای سرمایه‌گذاری صندوق متوقف شود؛

۷- پیغام واریز مبلغ صدور سرمایه‌گذار به حساب صندوق با تأخیر حداکثر ۱ روزه به واسطه استفاده از درگاه پرداخت، نمایش داده شود؛

۸- در صورت تغییر اطلاعات سرمایه‌گذار اعم از اطلاعات هویتی، بانکی و تأیید درخواست‌های صدور و ابطال، مراتب به سرمایه‌گذار اطلاع‌رسانی و تأیید آن دریافت شود؛

- ۹- قبل از تأیید نهایی سرمایه‌گذار جهت ارسال درخواست‌های صدور و ابطال، "سامانه" باید سرمایه‌گذار را به بخش مقررات و قوانین مربوط هدایت نموده و تأییدیه سرمایه‌گذار مبنی بر پذیرفتن آخرین قوانین و مقررات صندوق را در زمان اخذ درخواست‌های صدور و ابطال واحدهای صندوق دریافت نماید؛
- ۱۰- کلیه درخواست‌های صدور و ابطال، تعداد واحد سرمایه‌گذاری قابل ابطال، تاریخ ثبت درخواست صدور، تاریخ درخواست‌های صدور و ابطال، تاریخ تأیید درخواست‌های صدور و ابطال، قیمت مبنای صدور و ابطال با دسترسی تعریف شده برای سرمایه‌گذار مربوطه نمایش داده شود؛
- ۱۱- مشخصات واریز کننده وجه جهت صدور با مشخصات درخواست‌کننده صدور واحدهای سرمایه‌گذاری مطابقت داده شود؛
- ۱۲- درگاه پرداخت و حساب‌های بانکی به نام صندوق وجود داشته باشد، به نحوی که کلیه واریزهای سرمایه‌گذاران جهت صدور واحد، مستقیماً و بی‌واسطه به حساب بانکی به نام صندوق واریز گردد؛
- ۱۳- به محض تغییر رویه‌های صدور و ابطال، رویه‌های جدید در "سامانه" اعمال شود؛
- ۱۴- رویه "فهرست شدن" و نمایش صندوق‌ها در "سامانه" برای عموم افشا شود؛
- ۱۵- به جز موارد مجاز در دستورالعمل، اولویت‌بندی و تمایز در نمایش فهرست صندوق‌ها صورت نگیرد.
- تبصره:** در صورت اعلام الزامات جدید علاوه بر موارد موضوع این ماده، "مدیر صندوق" مکلف است طی مهلتی که توسط سازمان تعیین می‌شود، امکان اعمال آن را در "سامانه" فراهم کند.
- ماده ۱۱:** "مدیر صندوق" موظف است کلیه سوابق مرتبط با سفارش‌های صدور و ابطال سرمایه‌گذاران و همچنین تمامی وقایع و رخداد‌های سیستمی را مطابق الزامات ابلاغی سازمان ثبت و حداقل به مدت ۱۰ سال نگهداری و حسب درخواست به سازمان ارائه نماید.
- ماده ۱۲:** در صورت عدم احراز هر یک از ملاحظات فنی، امنیتی و عملیاتی سازمان در هر زمان در "سامانه" و مرتفع نشدن آن ظرف مهلت اعلامی، "مدیر صندوق" مکلف است در صورت اعلام سازمان، دسترسی صندوق‌های تحت مدیریت خود و سرمایه‌گذاران مربوط به "سامانه" را تا زمان تامین و رعایت الزامات، قطع یا محدود نماید.
- ماده ۱۳:** "مدیر صندوق" باید رویه‌های دریافت خدمات از طریق "سامانه"، محدودیت‌ها، شرایط و مخاطرات مربوط به خدمات دریافتی را از طریق "سامانه" به اطلاع عموم رسانده و هرگونه تغییر در موارد فوق را بلافاصله اعلام نماید.
- ماده ۱۴:** در صورتی که "سامانه" به هر دلیلی دچار اختلال گردد، "مدیر صندوق" مکلف است به محض وقوع نسبت به اطلاع‌رسانی و اعلام راه‌های جایگزین جهت انجام عملیات موضوع این دستورالعمل اقدام نماید.

تبصره: در صورت وقوع اختلال در "سامانه"، "مدیر صندوق" مکلف است مراتب را فوراً به سازمان اطلاع داده و دلایل آن را به صورت مستند و مکتوب حداکثر ظرف دو روز کاری به سازمان ارسال نماید.

ماده ۱۵: در صورت نقض الزامات و تکالیف مربوط به "سامانه" و همچنین هر یک از مفاد این دستورالعمل مرجع رسیدگی می‌تواند علاوه بر مجازات‌های انضباطی مقرر در سایر مقررات، یک یا چند مورد از مجازات‌های زیر را نسبت به متخلف اعمال نماید:

الف- محدودیت "فهرست شدن" صندوق در "سامانه"؛

ب- تعلیق مجوز بهره برداری از "سامانه" به مدت معین؛

ج- لغو مجوز بهره برداری از "سامانه".

تبصره: در صورت صدور حکم به هر یک از مجازات‌های مندرج در بندهای فوق، قبل از اجرای مجازات حداکثر ۱۰ روز به "مدیر صندوق" فرصت داده می‌شود تا در خصوص محدودیت‌های ایجاد شده، نسبت به اطلاع رسانی به سرمایه‌گذاران استفاده کننده از "سامانه" اقدام نماید.

این دستورالعمل در ماده ۱۵ و ۷ تبصره در تاریخ ۱۴۰۰/۰۴/۱۶ به تصویب هیئت مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار رسید.